

(S)

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. kovo 10 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Birutės Janavičiūtės, Antano Simišio (kolegijos pirmininkas) ir Donato Šemo, susipažinusi su 2021 m. kovo 1 d. gautu **pareiškėjo L. B.** kasaciniu skundu dėl Panevėžio apygardos teismo 2020 m. gruodžio 1 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Kasacinis skundas paduodamas dėl apeliacinės instancijos teismo nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje dėl globos nustatymo, globėjo ir turto administratoriaus skyrimo. Kasacine tvarka skundžiama nutartimi palikta nepakeista Panevėžio apylinkės teismo 2020 m. spalio 2 d. nutartis, kuria A. P. B. nustatyta nuolatinė globa, o jos turtui paskirtas paprastas turto administravimas; A. P. B. globėju ir turto administratoriumi paskirtas V. B. (A. P. B. sutuoktinis). Kasacija byloje grindžiama [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1, 2 punktuose nustatytais pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi tai, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas [CPK 346](#) straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teismai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas toks svarbus, jog turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Kasaciją grindžiant [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės taikymo ir aiškinimo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant skundžiamame teismo procesiniame sprendime išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika. Kasacinis skundas laikomas netinkamai motyvuotu ir neatitinkančiu [CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punkto reikalavimų, kai jame nurodomas kasacijos pagrindas, tačiau nepateikiama jį patvirtinančių teisinių argumentų arba pateikiami atitinkami argumentai, tačiau jų nesiejama su konkrečiu kasacijos pagrindu.

Kasaciniame skunde nurodoma, kad pirmosios ir apeliacinės instancijų teismai, priimdami skundžiamas nutartis, pažeidė įrodymų vertinimo taisykles, nevisapusiškai ir neobjektyviai vertino aplinkybes, susijusias su byla nagrinėjusių teismų nagrinėtomis ir nustatytomis aplinkybėmis ([CPK 185 straipsnis](#)); nepagrįstai vertino tik Panevėžio socialinių paslaugų centro pateiktą 2020 m. rugsėjo 2 d. buities tyrimo aktą Nr. 253, kuriame nebuvo išreikšta nuomonė dėl pareiškėjo kaip kandidato tapti savo motinos globėju, neatsižvelgę į tai, kad pareiškėjas turi medicinos felčerio išsilavinimą ir bet kada galėtų globotinei suteikti pirmąją medicinos pagalbą. Teismas vadovavosi liudytojų parodymais ir atmetė medicininių dokumentų išrašus bei pažymas. Nebuvo užtikrintas suinteresuoto asmens (globotinės) A. P. B. dalyvavimas teismo posėdyje. Jos pateiktas sutikimas nebuvo tinkamai užfiksuotas ar patvirtintas notaro, teisme buvo vadovautasi tik dokumentuose padaryta žyma, jog ji sutinka, kad V. B. būtų jos globėju. Nors teismai sprendė pripažinti A. P. B. neveiksnia tam tikrose turtinių ir asmeninių neturtinių santykių srityse, tačiau nebuvo sudarytos sąlygos dalyvauti mišriame/nuotoliniame posėdyje, kuriame kartu su atstove ji būtų galėjusi išsakyti savo nuomonę dėl kandidato parinkimo. Skiriant tinkamiausią pretendentą tapti globėju turėjo būti atsižvelgta į galėjamą ir gebėjamą pasirūpinti bei globoti neveiksnų asmenį pasirūpinant ne tik asmenine jo buitimi, bet ir tvarkant elementarius kasdieninius finansinius reikalus, nepainiojant globos (rūpybos) su slauga. Globėju ar rūpintoju gali būti skiriamas tik veiksnus fizinis asmuo ir tik tuo atveju, jeigu yra jo rašytinis sutikimas. Globėjas yra savo globotinio atstovas pagal įstatymą ir gina neveiksnaus tam tikroje srityje asmens teises ir interesus be specialaus pavedimo. Globėjas turi teisę sudaryti atstovaujamojo neveiksnaus tam tikroje srityje asmens vardu ir interesais visus būtinus sandorius toje srityje. Tai yra kur kas daugiau nei vien gebėjimas pasirūpinti asmens buitimi, būtinaisiais jo asmeniniais poreikiais. Be to, buvo nukrypta nuo teismų praktikos nurodytais klausimais.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentais nepatvirtinama [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų, t. y. nepagrindžiama, jog teismai netinkamai taikė ir pažeidė skunde nurodytas teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos ir kad dėl to galėjo būti neteisingai išspręsta byla. Kasaciniame skunde nenurodyta teisės problema, kuri turėtų esminę reikšmę teisės aiškinimui ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Dėl nurodytų priežasčių konstatuotina, kad kasaciniame skunde nekeliami tokie teisės klausimai, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus, todėl paduotą kasacinį skundą, kaip neatitinkantį [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, priimti atsisakyta.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi, atrankos kolegija

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Birutė Janavičiūtė

Antanas Simniškis

Donatas Šernas